

З серпня 2024 року кількість громадян України, які прибувають із тимчасово окупованих територій (ТОТ), Білорусі чи Російської Федерації через ПП Мокрани-Доманове між Білоруссю та Україною, зросла після закриття гуманітарного коридору між Російською Федерацією та Україною в Сумській області. Цей ПП офіційно закритий, але приймає громадян України з відповідними документами.

УВКБ ООН має постійну моніторингову присутність через свого партнера «Право на захист» (ПнЗ) у ПП Доманове для проведення інтерв'ю з питань захисту з метою з'ясування їхніх маршрутів, досвіду, намірів і потреб, а також для надання базової допомоги та перенаправлення за потреби. Інші присутні на ПП сторони: місцеве управління соціального захисту населення, представник Офісу Уповноваженого з прав людини та громадські організації («Допомагаємо виїхати», «Карітас Волинь» та «Плурітон»).

Основні тенденції перетину кордону:

- З січня по червень 2025 року через коридор Доманове прибули 2 565 громадян України, зокрема 233 дитини (9%). Прибуття через цей коридор вимагає наявності чинних українських документів, до яких можуть належати свідчення на повернення, що зазвичай отримуються в консульстві України в Мінську.
- З початку 2025 року спостерігалось поступове щомісячне зростання кількості прибуттів, причому найпомітніше – майже на 200 осіб – у квітні. Загалом майже трикратне збільшення кількості прибулих із січня по червень значною мірою пояснюється погодними умовами.
- Прибуття до пункту пропуску (ПП) можливе лише автомобільним транспортом. Люди здебільшого користуються послугами перевізників, які організують групові трансфери. Тривалість поїздки залежить від місця відправлення та, за повідомленнями, становить 2–3 дні, не враховуючи транзит у Мінську для оформлення документів, що може тривати до 3 тижнів.

Перетин кордону по місяцям
3 січня по червень 2025 року

Основні результати моніторингу:

У першій половині 2025 року монітори кордону провели 519 інтерв'ю з прибулими через коридор Доманове, що становить 20% від усіх прибулих за цей період.

- 81% респондентів були жінками.
- 60% – особи старші 60 років.
- Понад 9% подорожували з дітьми.

Переважає більшість (89%) прибулих були з ТОТ України (переважно з Херсонської та Запорізької областей, далі – Донецька область). 6% приїхали з Білорусі та 5% – з Російської Федерації.

Ситуація в пункті пропуску: ПП «Мокрани-Доманове» офіційно закритий і не працює для регулярних двосторонніх перетинів. Наразі він приймає лише громадян України з чинними документами, включно із посвідченнями особи на повернення. На ПП опитування по прибуттю з різними державними службами можуть тривати від пів години до кількох годин.

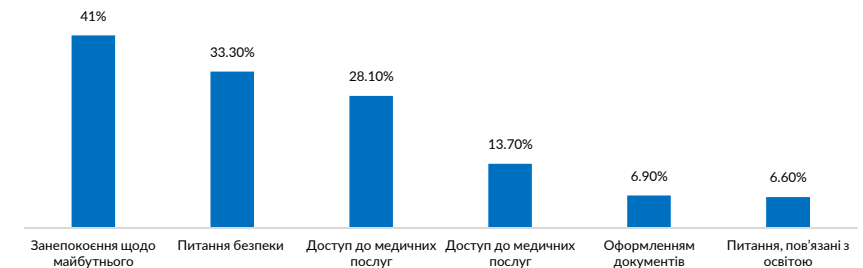
- Під час цього процесу сім'ї залишаються разом, а діти чекають завершення опитування разом із батьками.
- На ПП наявні крісла колісні та електрокар, який керується соцпрацівником для допомоги людям з інвалідністю та літнім особам, в тому числі наявні візки для багажу.
- На ПП є зона очікування, яка потребує певного покращення з огляду на зростання кількості прибулих. Наразі триває відповідна оцінка.

Основні причини переміщення: Найчастіше зазначеною причиною подорожі з ТОТ, Білорусі або РФ через цей коридор є возз'єднання сім'ї та інші сімейні обставини (77,5%). Занепокоєння щодо майбутнього в ТОТ також було вагомим чинником для 41% респондентів, тоді як третина відзначила погіршення ситуації з безпекою як ключовий фактор. Доступ до медичних послуг і до пенсій назвали відповідно 28% та 14% опитаних. Потребу в документах та питанні, пов'язані з освітою, зазначили по 7% респондентів. Інші фактори, зокрема страх переслідувань, примус до отримання російських документів і страх мобілізації, разом назвали 5% опитаних.

Тривалість перебування та наміри: Загалом 52% прибулих у першій половині року мали намір залишитися назавжди, причому частка таких осіб поступово зменшувалася з січня по травень. 8% респондентів не визначилися щодо тривалості перебування, а 40% планували вирішити різні питання під час коротко- чи середньострокового перебування в Україні. 37% респондентів планували повернутися до ТОТ після вирішення питань, пов'язаних із документами або пенсіями. Менша частина респондентів (майже 4%) мали намір виїхати далі до інших країн. Інші на момент опитування ще не визначилися з планами.

Ситуація по прибуттю: Поза межами ПП місцевий відділ соціального захисту населення, представник Офісу Уповноваженого з прав людини та чотири громадські організації, включно з ПнЗ, надають прибулим інформацію, консультації, правову допомогу, а також готівку, SIM-карти та квитки на потяг для окремих вразливих осіб. Представник відділу соцзахисту видає документ, що підтверджує дату перетину кордону, який можна використати для подання заяви на реєстрацію ВПО за місцем остаточного призначення. Транспортування від НУО («Допомагаємо виїхати» та «Карітас Волинь») допомагає дістатися головного транзитного пункту в Ковелі (90 км від ПП), звідки люди вирушають далі. Більшість прямували до родичів, тоді як 4% потребували альтернативного житла.

Основні причини переміщення
3 січня по червень 2025 року

Запланована тривалість перебування в Україні
Для прибулих у період із січня по червень 2025 року

